

Sastamalanseudun
maatalouslomittajat

LAUSUNTO

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

1.7.2017

Viite: STM 044:00/2016 hallituksen esitysluonnos lomitusjärjestelmien uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi.

Lain tarkoitus on tukea maatalousyrittäjän sosiaaliturvan toteutumista, työssä jaksamista ja työurien pidentymistä. Ehdotuksessa myönnetään lomituspalveluja vuosiloman osalta maatalousyritykselle -ei maatalousyrittäjälle. Onko palvelu silloin enää sosiaaliturvaa yrittäjälle vai suoraa tukea yritykselle? Maatalousyritykselle myönnetty loma (jota yleisesti kutsumme tilakohtaiseksi lomaksi) ei mielestämme tue yrittäjän jaksamista eikä mahdollista irtautumista karjataloustöistä. Jokaisella lomansaajalla tulisi olla oikeus henkilökohtaiseen vuosilomaan.

Lakiehdotus luo myös epätasa-arvon maakunnan lomittajan ja itse hankitun lomittajan välille. Jos tila valitsee maakunnan tarjoaman palvelun on vuosiloma tilakohtaista eli kaikki yrittäjät ovat lomalla samanaikaisesti. Jos taas tila hankkii lomituspalvelunsa, lomaoikeus lasketaan tunneissa jolloin lomalla voi olla esimerkiksi vain yksi yrittäjä. Itse hankitussa lomituksessa tuntimäärä on rajattu kalenterivuoteen, ei vuosilomapäiviin kuten maakunnan lomituspalvelussa. Tämän koemme syrjivän maakunnan maatalouslomittajaa.

Työajan laskentakaava on liian yksioikoinen eikä sellaisenaan sovellu karjataloustyöhön. Kokonaistyöaikaa laskettaessa tulisi ottaa huomioon mm. tilan olosuhteet, eläinsuojelulaki, työturvallisuus ja lomittajan ominaisuudet. Jokainen tila on erilainen. Eläimet, koneet, työtavat, työajat, työpäivät, työskentelyolosuhteet, vuodenaajat ja työn suorittajan ominaisuudet vaikuttavat kokonaistyöajan vaihteluihin. Tätä yhtälöä ei voi pelkästään yhdellä kaavalla laskea, muuttujia on paljon.

Laskentakaava tuottaa ongelmia eläinmäärältään pienille sekä suurille tiloille. Pienillä tiloilla, joissa työolosuhteet ovat usein ”käsityövaltaiset”, pelkkään kotieläinyksikkömäärään perustuva kokonaistyöaika jää niin pieneksi ettei se riitä eläintenhoitotyöhön. Suurilla tiloilla tulee vastaan 18 tunnin enimmäisrajoitus. Esimerkiksi tila jossa on kolme lomansaajaa ja jokaisen työaika on 8h/vrk. Maatalousyrityksen vuosiloman kokonaistyöaika voi kuitenkin olla enintään tuo 18 tuntia joka on tällöin riittämätön.

Asetusta kotieläinyksikön määräytymisestä tulisi joiltakin osin tarkentaa. Juottovasikat kuuluvat muihin nautaeläimiin, joita eläinyksikköön luetaan 5kpl. Tämä tarkoittaa työajaksi 3 minuuttia vasikkaa kohden aamulla ja toiset 3 minuuttia illalla. Vasikat juotetaan lämmitetyllä juomalla 3-4 kertaa vuorokaudessa ja lisäksi on muu hoitotyö, joten työmäärältään juottovasikan hoito on vaativampaa. Myös hevosten hoidon osalta ei ole merkitystä sillä onko hevosen säkäkorkeus yli vai alle 130cm. Työmäärään hevosen korkeus ei vaikuta.

Sastamalanseudun lomituspalvelualueen lomitettavista tiloista noin 50% on yhden yrittäjän tiloja ja loput kahden tai useamman yrittäjän tiloja. Tuotantosuuntana on valtaosin nautakarjatalous. Tilarakenteesta johtuen yksintyöskentelyä on paljon ja työaikaa laskettaessa erityisesti työturvallisuus on huomioitava. Työturvallisuuteen vaikuttavat oleellisesti työolosuhteet ja

lomittajan ominaisuudet. Kokonaisuutena tilakohtainen lomaoikeus ei alueellamme vaikuttaisi kokoaikaisten työpaikkojen säilymiseen.

Nokiolla 1.7.2017

Marjo Ahola
Sastamalansseudun maatalouslomittajien luottamus mies

Liitteenä allekirjoittaneet maatalouslomittajat